

CRNA GORA
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO

Predmetni program

FRANCUSKI JEZIK
drugi strani jezik
I, II, III i IV razred opšte gimnazije

Podgorica

2020.

SADRŽAJ

A. NAZIV PREDMETA.....	3
FRANCUSKI JEZIK drugi strani jezik.....	3
B. ODREĐENJE PREDMETA	3
C. CILJEVI PREDMETA.....	3
D. POVEZANOST SA DRUGIM PREDMETIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA	4
E. OBRAZOVNO-VASPITNI ISHODI PREDMETA.....	5
I RAZRED	5
II RAZRED	9
III RAZRED	13
IV RAZRED	17
F. DIDAKTIČKE PREPORUKE ZA REALIZACIJU PREDMETA	21
G. PRILAGOĐAVANJE PROGRAMA DJECI SA POSEBNIM OBRAZOVnim POTREBAMA I NADARENIM UČENICIMA.....	29
H. VREDNOVANJE OBRAZOVNO-VASPITNIH ISHODA	30
I. USLOVI ZA REALIZACIJU PREDMETA	38

A. NAZIV PREDMETA

FRANCUSKI JEZIK drugi strani jezik

B. ODREĐENJE PREDMETA

Učenje francuskog jezika treba da pomogne učenicima¹ da, kroz savladavanje i usvajanje jezičkih kompetencija i vještina, stiču neophodna znanja i tehnike za formiranje funkcionalnog i svršishodnog jezičkog izraza. Interkulturna, estetska i etička komponenta, kao nezaobilazni pratioci tokom učenja stranog jezika, doprinose ukupnom intelektualnom razvoju učenika i uspostavljanju pravilne ravnoteže u odnosu na opšteprihvaćene kulurološke vrijednosti i svijest o sopstvenom identitetu.

Učenjem francuskog jezika učenicima se otvara mogućnost da postanu dio velike porodice govornika francuskog jezika. Osim toga, francuski jezik je zvanični i radni jezik gotovo svih relevantnih međunarodnih institucija i organizacija.

Pored humanističke dimenzije, poznavanje francuskog jezika značajno je i radi mogućnosti profesionalnog i stručnog napredovanja iz oblasti u kojima Crna Gora sarađuje sa partnerima iz francuskog govornog područja kao što su: turizam, ugostiteljstvo, razni oblici privredne i univerzitetske saradnje, prevodilačka djelatnost, državna administracija i diplomatija i sl.

Francuski jezik, kao drugi strani jezik, izučava se od prvog do četvrtog razreda gimnazije kao **obavezni predmet**.

Broj časova namijenjen nastavi predmeta *Francuski jezik* po razredima:

Razred	Sedmični broj časova	Ukupni broj časova	Obavezni dio (80–85%)	Otvoreni dio (15 do 20%)	Teorijska nastava (TN)	Vježbe i ostali vidovi
I	2	72	60	12	28	44
II	2	72	60	12	28	44
III	2	72	60	12	28	44
IV	3	99	84	15	36	63

C. CILJEVI PREDMETA

Osnovni ciljevi Francuskog jezika kao drugog stranog jezika su:

- razvijanje komunikativnih sposobnosti na francuskom jeziku u govornom i pisanom registru u skladu sa nivoom B1+, upotreba jezika u školskoj sredini i van nje;
- razumijevanje prirode francuskog jezika kroz njegovo poređenje sa maternjim jezikom na planu označitelja i označenog, na fonološkom, morfološkom, leksičkom, sintaksičkom i semantičkom nivou;
- usvajanje znanja i pozitivnog odnosa prema sopstvenom kulturnom identitetu, uspostavljanje veza sa drugim kulturnim zajednicama, razumijevanje drugih kultura, stvaranje pozitivnog odnosa prema različitostima, širenje duha tolerancije, kako u školi tako i van nje;

¹ Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

- povezivanje, proširivanje i produbljivanje znanja u drugim disciplinama kroz učenje stranog jezika;
- razvijanje socijalnih kompetencija učenika, podsticanje saradnje, timskog rada, fer-pleja, kreativnosti i samoinicijativnosti;
- usvajanje strategija za samostalno i cjeloživotno učenje i osposobljavanje za život u višejezičkim zajednicama kod kuće i u svijetu;
- podsticanje emocionalnog i intelektualnog razvoja kod učenika.

D. POVEZANOST SA DRUGIM PREDMETIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

Učenjem Francuskog jezika učenici usvajaju znanja, vještine, stavove i vrijednosti koji im omogućavaju da razvijaju obogaćene strategije u izučavanju drugih disciplina. Korelacijama se usvajaju i povezuju znanja u zajedničke cjeline čime se učenici pripremaju za kvalitetniji život, za usvajanje strategija za cjeloživotno učenje i za obrazovanje koje će im kasnije pomoći u izboru profesije. Korelacije podstiču kvalitetnije i kreativnije učenje, kao i kritičko mišljenje.

Kroz nastavu Francuskog jezika u opštoj gimnaziji realizuju se brojne korelacije čime se ostvaruje interdisciplinarnost.

Već usvojena znanja iz maternjeg kao i stranih jezika olakšavaju razumijevanje i usvajanje leksike i gramatike francuskog jezika.

Podsticanje motivacije, razumijevanje emocija i stavova, razvijanje komunikacijskih vještina, kulture dijaloga, usavršavanje vještine govorenja, tokom učenja stranog jezika povezuju ovu oblast sa Psihologijom i Sociologijom.

Umjetnosti predstavljaju oblast u kojoj se preko percepcije i emocija podstiče komunikacija i razvijaju komunikacijske vještine.

Teme iz nastave Ekologije i zaštite životne sredine zastupljene su i u nastavi Francuskog jezika čime se proširuju i povezuju znanja iz različitih oblasti, podstiče se motivacija, aktiviraju emocije, razvijaju komunikacijske vještine, podstiče kritičko mišljenje i društveno odgovorno ponašanje.

Osim toga, teme koje se obrađuju u vezi su i sa predmetima Informatika, Fizičko vaspitanje, Biologija, Geografija, Istorija. Pomoću ovih predmeta učenici stiču znanja o društvu, drugačijim načinima razmišljanja i drugačijim običajima. Učenjem Francuskog jezika učenici će koristiti prethodno stečena znanja iz navedenih predmeta, što će im olakšati da ljudi, običaje i kulturu drugih zemalja bolje upoznaju.

Kultura dijaloga, uvažavanje različitosti, poštovanje prava svakog pojedinca, povezuju nastavu i učenje Francuskog jezika sa mnogim drugim oblastima i temama usmjerenim na razvijanje pozitivnih demokratskih vrijednosti.

Odlučujuću ulogu za uspješno učenje i sticanje znanja imaju različite vještine koje su veoma važne za učenje stranog jezika. Potrebno je istaći isprepletanost međupredmetnih vještina kao što su: komunikacijske, lične, socijalne i druge, koje učenici razvijaju i upotrebljavaju kod različitih predmeta (usmeno ili pismeno sporazumijevanje, upotreba kompjuterske i druge tehnologije, savladavanje strategije učenja, rješavanje problema i konstruktivno rješavanje sukoba). Da bi se ostvarila veća međupredmetna povezanost, kao i veza predmetnih područja i vještina, potrebna je saradnja kolega

na nivou svih aktiva u školi i pažljivo zajedničko planiranje godišnjih nastavnih planova. Takav način planiranja predstavlja za nastavnike lakše i efikasnije ostvarivanje nastavnih i obrazovnih ciljeva, a za učenike produktivnije učenje i sticanje znanja.

Napomena: Međupredmetne oblasti/teme su obavezne u svim nastavnim predmetima i svi nastavnici su obavezni da ih ostvaruju. Međupredmetne oblasti/teme su sadržaji koji omogućavaju da se u opšteobrazovni kurikulum uključe određeni ciljevi i sadržaji obrazovanja koji nijesu dio formalnih disciplina ili pojedinih predmeta, ili koji su po strukturi interdisciplinarni. Ovi sadržaji doprinose integrativnom pristupu opšteg obrazovanja i u većoj mjeri povezuju sadržaje pojedinih predmeta.

Rad na projektima u većini disciplina povezan je i sa učenjem Francuskog jezika i realizuje se kroz timske aktivnosti tokom kojih se učenici upoznaju sa različitim etapama i potrebnim aktivnostima za praktičnu realiciju projekata. Na taj način, povezuju se usvojena znanja i vještine sa njihovom praktičnom primjenom.

E. OBRAZOVNO-VASPITNI ISHODI PREDMETA

I RAZRED

Obrazovno-vaspitni ishod 1 – SLUŠANJE

Na kraju učenja učenik će moći da prati sa razumijevanjem kraći tekst poznate tematike na standardnom francuskom jeziku.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- izdvoji specifične informacije iz kraćeg teksta poznate tematike;
- razvrsta važne informacije u tekstu na poznatu temu;
- prepozna vantekstualne okolnosti sporazumijevanja;
- prati jednostavna uputstva na standardnom jeziku.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- uče da prepoznaju pojedine glasove, vezivanje i ulančavanje, naglasak, ritam, intonaciju rečenice;
- slušaju i prepoznaju riječi i izraze;
- slušaju i uglavnom razumiju kraći jednostavan živi ili snimljeni govor na standardnom francuskom jeziku;
- rješavaju zadatke u vezi sa slušanim tekstrom;
- prepoznaju logičke veze u slušanom tekstu.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 2 – GOVOR

Na kraju učenja učenik će moći da opiše na jednostavan način osobu iz bliskog okruženja, svakodnevne radnje i događaje, kao i da uspostavi i održava razgovor na poznate teme o prošlim, sadašnjim i budućim zbivanjima.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- opisuje i prepričava;
- govori na jednostavan način o prošlim sadašnjim i budućim zbivanjima;

- govori o svojim željama, potrebama i namjerama;
- učestvuje u dijalozima po modelu uz prihvatljiv izgovor;
- odgovara na pitanja koja se odnose na obrađene teme;
- traži i daje informacije;
- izražava (ne)slaganje;
- daje savjete, sugestije, predloge;
- traži ili daje odobrenje.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- vježbaju izgovor francuskih glasova i riječi, naglasak, ritam i intonaciju francuske rečenice;
- ostvaruju usmenu interakciju;
- postavljaju pitanja, odgovaraju na pitanja;
- igraju uloge i simuliraju sporazumijevanje u određenim situacijama;
- učestvuju u problemskim zadacima.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 3 – ČITANJE

Na kraju učenja učenik će moći da utvrdi osnovno značenje kraćeg pisanog teksta poznate tematike.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- utvrdi vrstu teksta;
- izdvoji posebne informacije u tekstu poznate tematike na standardnom francuskom jeziku;
- pronađe značenje nepoznatih riječi pomoću konteksta;
- prepozna vantekstualne okolnosti;
- izvede zaključke u vezi sa implicitnim informacijama.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- čitaju jednostavni kraći tekst;
- pronalaze osnovne ideje i detalje;
- rješavaju zadatke u vezi sa pročitanim tekstrom;
- prate i izvršavaju uputstva.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 4 – PISANJE

Na kraju učenja učenik će moći da piše kraće tekstove na poznate teme.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- prepričava sadašnje, prošle i buduće događaje;
- opisuje stvari, mjesta i pojave;
- opisuje izgled i osobine ljudi i njihova osjećanja;
- vodi neformalnu prepisku na poznate teme (pisma prijateljima, izvještaje o prethodnim i planiranim aktivnostima, formulare malo složenije sadržine).

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- pišu samostalno ili u grupi kraće dijaloge, poruke, mejlove, pisma i sastave neformalne sadržine, primjenjujući formalna pravila karakteristična za pojedinu vrstu teksta;
- rade projektne zadatke.

b) Sadržaji/pojmovi:

Phonétique

L'accent, le rythme et le sens, l'intonation de la phrase complexe

L'opposition entre les sons proches

Noms

Les marques du féminin

Qualifier et modifier le nom par l'adjectif qualificatif

Articles/Déterminants

Définis

Indéfinis

Contracté

Pronoms

Le pronom relatif simple: qui, que, où

Le pronom personnel complément

Le pronom personnel + l'impératif

Adjectifs

Le féminin des adjectifs

Adjectifs numéraux

Les adjectifs numéraux cardinaux

Les adjectifs numéraux ordinaux

Verbes

Le présent (élargir la liste des verbes)

Les temps du récit: l'imparfait /le passé composé

Le futur simple

Les temps exprimant les différents moments de l'action : le futur proche (être sur le point de/aller + INF), le présent progressif, le passé récent

Le participe passé

Le subjonctif présent (notions)

L'infinitif présent

Adverbes

Les adverbes de lieu

Les adverbes de négation

Prépositions

Les prépositions et les adverbes de situation dans l'espace et de déplacement

Conjonctions

Les conjonctions de coordination

Modalité déclarative (forme affirmative et négative)

La négation: ne... pas; ne... rien/plus/personne/jamais, plus personne,

Modalité interrogative

L'inversion du sujet (fromes verbales simples) après un mot interrogatif: quand, depuis quand, d'où, comment, pourquoi, combien

L'interrogation indirecte

Modalité impérative

L'impératif affirmatif et négatif

Modalité exclamative

Quel,-le + adjectif + nom ...(!) [...]

Structures

La mise en relief

Phrase complexe

Les structures pour exprimer:

l'hypothèse avec: si

la cause: parce que, puisque

l'opposition: par contre, malgré

le temps: quand

Izbor leksike vezuje se za sljedeće teme u skladu sa nivoom i nastavnim materijalom:

Društvo

- Porodica, odnosi u porodici, školi i društvu
- Moj dom i okruženje, stanovanje, komšijski odnosi, kultura ponašanja
- Posjete i druženja, dopisivanje, prijateljstvo, humor

Zdravlje

- Ishrana
- Fizička kultura

Obrazovanje

- Školovanje
- Razred, časovi, nastava, ispiti

Ekologija i životna sredina

- Nacionalni parkovi

Slobodno vrijeme

- Praznici
- Putovanja, prevozna sredstva, smještaj, znamenitosti
- Zabava
- Sport

Usluge

- Kupovina
- Vrste prodavnica
- Moda i odjevanje

- Izlasci

Šire društveno okruženje

- Moj grad/zemlja

c) Broj časova realizacije (okvirno):

II RAZRED

Obrazovno-vaspitni ishod 1 – SLUŠANJE

Na kraju učenja učenik će moći da prati sa razumijevanjem tekst srednje dužine u vezi sa poznatom tematikom na standardnom francuskom jeziku.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- uoči suštinu složenijeg teksta sa tematikom iz svakodnevnog života;
- izdvoji pojedinosti iz kraćeg izlaganja na poznatu temu;
- prepozna okolnosti sporazumijevanja;
- izvede zaključke o raspoloženju govornika.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- vježbaju da prepoznaju pojedine glasove, vezivanje i ulančavanje, naglasak, ritam, intonaciju rečenice;
- slušaju i prepoznaju nove riječi i izraze;
- ponovljenim slušanjem uočavaju logičke veze u tekstu;
- slušaju živi i snimljeni govor u standardnom govornom registru;
- rješavaju zadatke u vezi sa slušanim tekstrom.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 2 – GOVOR

Na kraju učenja učenik će moći da učestvuje u komunikaciji u govornim situacijama iz svakodnevnog života i na jednostavan način povezuje događaje.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- opiše događaje i povezuje ih na jednostavan način;
- opiše vremenske i prostorne odnose;
- opiše osobe, predmete i mjesta;
- izrazi svoje mišljenje;
- izrazi osjećanja, potrebe i želje;
- izrazi obavezu, dozvolu, upozorenje i zabranu;
- pojasni svoj stav i da traži pojašnjenje kod eventualnih problema u komunikaciji.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- vježbaju izgovor francuskih glasova i riječi, naglasak, ritam i intonaciju francuske rečenice;
- ostvaruju usmenu interakciju;
- postavljaju pitanja, odgovaraju na pitanja;
- igraju uloge i simuliraju sporazumijevanje u određenim situacijama, pripremaju intervjuje;

- govore o svojim iskustvima i utiscima;
- prepričavaju odslušani ili pisani tekst;
- učestvuju u problemskim zadacima.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 3 – ČITANJE

Na kraju učenja učenik će moći da prepozna bitne informacije u tekstu srednje dužine i poznate tematike.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- pronađe značenje riječi pomoću konteksta;
- prepozna veze među djelovima teksta;
- utvrdi pojedinosti u tekstu;
- razvrsta činjenice i mišljenja.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- čitaju pisani tekst srednje dužine i rješavaju zadatke u vezi sa pročitanim tekstrom;
- čitaju uputstva, ankete, obrascce, kratke autentične tekstove.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 4 – PISANJE

Na kraju učenja učenik će moći da napiše tekst srednje dužine, jednostavnim riječima.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- primjenjuje odgovarajući jezički sadržaj i osnovna gramatička pravila;
- vodi prepisku o poznatim temama;
- opiše događaje i vremenske i prostorne odnose;
- opiše osobe, predmete i mesta;
- izrazi osjećanja, potrebe i želje;
- iznosi svoje stavove o bliskim temama.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- pišu usmjeravane sastave i dijaloge srednje dužine;
- pišu poruke, uputstva, mejlove, pisma neformalne sadržine;
- uče na koji način da ostvare koheziju pisanog teksta;
- izrađuju projektne zadatke.

b) Sadržaji/pojmovi:

Phonétique

L'accent, le rythme et le sens, l'intonation de la phrase complexe

Le rythme de la construction négative

Noms

Les marques du féminin

La nominalisation

Articles/Déterminants

Partitifs
Possessifs
Démonstratifs

Pronoms

Le pronom relatif simple et composé: qui, que, dont, où, à qui, auquel...

Le pronom démonstratif: celui, celui-ci, celle, celle-ci

Les pronoms: en, y

Adjectifs

Le féminin des adjectifs
La place de l'adjectif qualificatif
Les adjectifs de couleur invariables

Adjectifs numéraux (suite)

Les adjectifs numéraux cardinaux
Les adjectifs numéraux ordinaux

Verbes

Les temps du récit: l'imparfait /le passé composé/le plus-que-parfait
Le conditionnel présent (suite)
Le futur simple (suite)
Le subjonctif présent
L'impératif affirmatif et négatif des verbes pronominaux
Le passif – notion (distinguer l'actif, le passif et le pronominal)

Adverbes

Les adverbes de manière
Les adverbes marquant la succession et la structure du récit

Prépositions

Les prépositions et les indicateurs de temps
Les prépositions et les adverbes de situation dans l'espace et de déplacement

Conjonctions

Les conjonctions de subordination

Modalité déclarative (forme affirmative et négative)

Double négation: ni... ni, jamais, personne, plus, rien, nulle part

Modalité interrogative

L'inversion du sujet (formes verbales composée) après un mot interrogatif: quand, depuis quand, d'où, comment, pourquoi, combien,

Modalité impérative

L'impératif affirmatif et négatif des verbes pronominaux

Structures

La formule restrictive: ne... que
Les constructions impersonnelles

Phrase complexe

Le discours rapporté au présent
Les structures pour exprimer:
l'hypothèse avec: si (suite)
la cause: à cause de, grâce à
la conséquence: donc, tellement...que
la concession: malgré + nom, pourtant, cependant, quand même, malgré tout
le but: pour + infinitif, afin de + infinitif
le temps: lorsque, pendant que

Izbor leksike vezuje se za sljedeće teme u skladu sa nivoom i nastavnim materijalom:

Društvo

- Porodica, odnosi u porodici, školi i društvu
- Moj dom i okruženje, stanovanje, komšijski odnosi, kultura ponašanja
- Posjete i druženja, dopisivanje, prijateljstvo, humor
- Osjećanja, problemi

Zdravlje

- Ishrana
- Fizička kultura, higijena

Obrazovanje

- Školovanje, obrazovne institucije
- Razred, časovi, nastava, ispiti
- Strani jezici;

Ekologija i životna sredina

- Nacionalni parkovi
- Zaštita životne sredine

Slobodno vrijeme

- Praznici
- Putovanja, prevozna sredstva, smještaj, znamenitosti
- Zabava
- Hobi
- Sport

Usluge

- Kupovina
- Vrste prodavnica
- Moda i odjevanje
- Izlasci
- Turizam

Šire društveno okruženje

- Moj grad/zemlja

c) Broj časova realizacije (okvirno):

III RAZRED

Obrazovno-vaspitni ishod 1 – SLUŠANJE

Na kraju učenja učenik će moći da sluša i prati sa razumijevanjem autentičan tekst poznate tematike na standardnom francuskom jeziku.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- razlikuje jezičke registre;
- prepoznae stavove i emocije govornika;
- razvrstava informacije u slušanom tekstu;
- prepoznae okolnosti sporazumijevanja.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- prepoznaju pojedine glasove, vezivanje i ulančavanje, naglasak, ritam, intonaciju rečenice;
- prepoznaju nove riječi i izraze, sintagme i rečenične strukture;
- slušaju živi govor i snimljene tekstove u različitim jezičkim registrima;
- prepoznaju logičke veze u slušanom tekstu;
- rješavaju složenije zadatke u vezi sa slušanim tekstrom, usmeno ili u pisanoj formi.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 2 – GOVOR

Na kraju učenja učenik će moći da učestvuje u složenijoj komunikaciji na standardnom francuskom jeziku u vezi sa poznatim temama.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- započne i održava razgovor, mijenja temu;
- kritikuje, savjetuje, predlaže;
- nabroji, saopštava definiciju, naglasi važne elemente, rezimira;
- izražava emocije različitog intenziteta;
- govori o sopstvenom iskustvu i stvarima koje poznaje;
- obrazloži svoje stavove i izvodi zaključke;
- uporedi svoja iskustva sa iskustvima drugih.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- vježbaju izgovor francuskih glasova i riječi, naglasak, ritam i intonaciju francuske rečenice;
- ostvaruju usmenu interakciju, otpočinju i održavaju razgovor;
- igraju uloge i simuliraju sporazumijevanje u određenim situacijama, pripremaju intervjuje;
- učestvuju u projektnim zadacima.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 3 – ČITANJE

Na kraju učenja učenik će moći da čita sa razumijevanjem autentičan pisani tekst srednje dužine.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- izdvaja osnovne informacije u autentičnim tekstovima (novinski članci, kritike, intervjuji);
- razvrstava bitne informacije iz teksta u skladu sa utvrđenim kriterijumima.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda**a) Aktivnosti učenja**

Učenici:

- čitaju pisani tekst srednje dužine i rješavaju zadatke u vezi sa pročitanim tekstom;
- čitaju i analiziraju sadržinu kraćih i srednje dugih autentičnih tekstova, novinskih članaka, intervjeta, izvještaja;
- pronalaze važne informacije u tekstu, upoređujući i izvodeći zaključke;
- pronalaze implicitne informacije u tekstu, analiziraju i izvode zaključke.

b) Broj časova realizacije (okvirno):**Obrazovno-vaspitni ishod 4 – PISANJE****Na kraju učenja učenik će moći da piše neformalne tekstove srednje dužine i kratke formalne tekstove.****Ishodi učenja***Tokom učenja učenik će moći da:*

- piše formalno i neformalno pismo, izvještaj, priču u vezi sa onim što je čuo, video, pročitao, doživio;
- koristi odgovarajuće jezičke strukture jasno povezujući ideje;
- iznosi argumente i ilustruje ih primjerima.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda**a) Aktivnosti učenja**

Učenici:

- pišu samostalno ili u grupi usmjeravane sastave srednje dužine, dijaloge, pisma, poruke, formalne i neformalne sadržine;
- pišu samostalno ili u grupi usmjeravane ili samostalne priče srednje dužine;
- uče da logički povežu ideje i da ih izlože na razumljiv način ostvarujući tako koheziju u tekstu;
- primjenjuju formalna pravila prilikom pisanja pojedinih vrsta tekstova;
- izrađuju složenije projektne zadatke.

b) Sadržaji/pojmovi:**Phonétique**

L'accent, le rythme et le sens, l'intonation de la phrase complexe

Les voyelles orales et nasales

L'opposition entre les sons proches

Le rythme de la construction négative

La liaison et l'enchaînement

Noms

Les marques du féminin

La nominalisation

Qualifier et modifier le nom par l'adjectif qualificatif

Pronoms

Le pronom relatif composé: dont, lequel

Le pronom personnel complément et leur place

Le pronom personnel + l'impératif

Les pronoms: en, y

Le pronom possessif : le mien, la mienne, le tien, la tienne, le vôtre, la vôtre

Adjectifs

Les adjectifs dont le sens change selon leur position par rapport au nom

Les adjectifs indéfinis

Adjectifs numéraux (suite)

Les adjectifs numéraux cardinaux

Les adjectifs numéraux ordinaux

Verbes

Les temps du récit: l'imparfait /le passé composé/le plus-que-parfait

Le futur antérieur

Le participe présent

Le gérondif

Le subjonctif présent

L'infinitif présent

Adverbes

Les adverbes de quantité

Les adverbes de temps

La comparaison des adverbes

Prépositions

Les prépositions et les locutions prépositionnelles

Les prépositions et les indicateurs de temps

Conjonctions

Les conjonctions de subordination

Modalité déclarative (forme affirmative et négative)

ne pas + infinitif

Modalité interrogative

L'interrogation indirecte

Structures

La formule restrictive: ne... que,

Les constructions impersonnelles

L'emploi des articulateurs logiques pour: généraliser, situer dans le temps, comparer, juxtaposer, mettre en valeur, modaliser

Le discours rapporté au passé avec la concordance des temps

Phrase complexe

Le discours rapporté au présent

Les structures pour exprimer:

l'hypothèse avec: si (suite)

la cause: comme, car

la conséquence: par conséquent

la concession: même si + indicatif, malgré tout

le but: pour que + subjonctif, afin que + subjonctif

le temps: depuis que, avant que, après que
les propositions complétives

Izbor leksike vezuje se za sljedeće teme u skladu sa nivoom i nastavnim materijalom:

Društvo

- Porodica, odnosi u porodici, školi i društvu
- Moj dom i okruženje, kultura ponašanja
- Posjete i druženja, dopisivanje, prijateljstvo, humor
- Osjećanja, problemi; snovi i želje
- Kulturno nasljeđe
- Mediji, nove tehnologije

Zdravlje

- Ishrana
- Fizička kultura, higijena, bolesti
- Zdravi stilovi života

Obrazovanje

- Školovanje, obrazovne institucije
- Razred, časovi, nastava, ispiti
- Strani jezici
- Mobilnost

Ekologija i životna sredina

- Nacionalni parkovi
- Zaštita životne sredine
- Klimatske promjene

Slobodno vrijeme

- Putovanja
- Zabava
- Praznici i proslave, znamenitosti
- Hobi
- Sport
- Internet
- Umjetnost (muzika, pozorište, bioskop, fotografija, film, književnost)

Usluge

- Moda i odjevanje
- Izlasci
- Turizam
- Uslužni objekti za smještaj i ishranu
- Državne službe i institucije

Šire društveno okruženje

- Države u okruženju i njihovi jezici
- Države francuskog govornog područja
- Sopstvena kultura i kulture drugih naroda

c) Broj časova realizacije (okvirno):

IV RAZRED

Obrazovno-vaspitni ishod 1 – SLUŠANJE

Na kraju učenja učenik će moći da sluša i prati sa razumijevanjem duži autentični tekst (u različitim jezičkim registrima) o poznatim i manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- pronalazi osnovne informacije u intervjuu, reportaži, zabavnoj emisiji;
- izdvaja stavove, ideje i mišljenja govornika;
- prepozna jezički registar;
- izvodi zaključke u vezi sa okolnostima komunikacije.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- slušaju raznovrsne autentične tekstove u različitim jezičkim registrima;
- razvrstavaju logičke veze u slušanom tekstu;
- uočavaju eksplizite i implicitne informacije u slušanom tekstu;
- rješavaju složenije zadatke u vezi sa slušanim tekstom, usmeno ili u pisanoj formi.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 2 – GOVOR

Na kraju učenja učenik će moći da u govoru koristi složenije gramatičke strukture i bogatiji vokabular.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- rezimira novinski članak, izlaganje ili intervju;
- govori na neku temu koristeći pritom složenije gramatičke strukture i vokabular;
- vodi jasan i povezan razgovor;
- razmjenjuje mišljenja, tačke i gledišta;
- izrazi emocije različitog intenziteta;
- argumentovano govori na poznatu temu uz adekvatne primjere;
- upoređuje svoja iskustva sa iskustvima drugih, obrazlaže, savjetuje.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda

a) Aktivnosti učenja

Učenici:

- vježbaju izgovor francuskih složenih rečenica;
- ostvaruju usmenu interakciju, otpočinju i održavaju razgovor;
- igraju uloge i simuliraju sporazumijevanje u određenim situacijama, pripremaju intervju;
- učestvuju u dijalozima, kazuju monologe;
- pripremaju izlaganje na određenu temu.

b) Broj časova realizacije (okvirno):

Obrazovno-vaspitni ishod 3 – ČITANJE

Na kraju učenja učenik će moći da čita sa razumijevanjem duži autentični tekst.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- izdvaja najvažnije informacije u tekstu;
- prepozna bitne elemente formalne prepiske;
- razvrstava argumente i pronalaze primjere;
- izvodi zaključke;
- pronalazi implicitne informacije.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda**a) Aktivnosti učenja**

Učenici:

- čitaju i rješavaju zadatke u vezi sa pročitanim tekstom;
- čitaju nove riječi i izraze i vježbaju njihovo razumijevanje na osnovu konteksta;
- čitaju i analiziraju sadržinu autentičnih tekstova, novinskih članaka, intervjeta, izvještaja;
- pronalaze važne informacije u tekstu upoređujući i izvodeći zaključke;
- pronalaze implicitne informacije u tekstu, analiziraju i izvode zaključke.

b) Broj časova realizacije (okvirno):**Obrazovno-vaspitni ishod 4 – PISANJE**

Na kraju učenja učenik će moći da piše argumentovane tekstove.

Ishodi učenja

Tokom učenja učenik će moći da:

- piše izvještaje, formalna pisma u kojima iznose argumente za i protiv;
- piše novinske članke;
- piše jednostavno motivaciono pismo.

Didaktičke preporuke za realizaciju obrazovno-vaspitnog ishoda**a) Aktivnosti učenja**

Učenici:

- pišu samostalno ili u grupi sastave, motivaciona pisma, poruke formalne sadržine;
- pišu samostalno ili u grupi usmjeravane ili samostalne priče u vezi sa onim što su čuli, vidjeli, pročitali, doživjeli, iznose argumente i ilustruju ih primjerima;
- uče da logički povežu ideje i da ih izlože na razumljiv način, ostvarujući tako koheziju u tekstu;
- primjenjuju formalna pravila prilikom pisanja tekstova pojedinih vrsta;
- rade složene projektne zadatke.

b) Sadržaji/pojmovi:**Phonétique**

L'accent, le rythme et le sens, l'intonation de la phrase complexe

Les voyelles orales et nasales, les semi-voyelles

L'opposition entre les sons proches

L'enchaînement et la liaison

Noms

Le pluriel des mots composés

Qualifier et modifier le nom par la préposition+nom; la préposition+INF.

Pronoms

Les pronoms démonstratif+relatif: celui que, celui qui...

Le pronom indéfini

Le pronom personnel complément

Adjectifs

La place de l'adjectif qualificatif

Le comparatif

Le superlatif (relatif/absolu)

Verbes

Les temps du récit: l'imparfait /le passé composé/le plus-que-parfait

Le conditionnel passé

Le futur antérieur

Le participe passé

Le gérondif

Le subjonctif passé (notion)

L'infinitif passé

Le passé simple (notions)

Adverbes

Les adverbes de temps

Les adverbes de lieu

Prépositions

Les locutions prépositionnelles + les pronoms relatifs composés

Conjonctions

Les conjonctions suivies du subjonctif

Modalité déclarative (forme affirmative et négative)

sans + infinitif

Modalité impérative

L'impératif affirmatif et négatif des verbes pronominaux

L'impératif et les pronoms personnels COD

Structures

Les constructions avec l'infinitif

L'emploi des articulateurs logiques pour: généraliser, situer dans le temps, comparer, juxtaposer, mettre en valeur, modaliser, éviter de nommer (ex: tournures impersonnelles, les indéfinis, la transformation passive, [...])

Phrase complexe

Le discours rapporté au passé

La concordance des temps

Les structures pour exprimer:

l'hypothèse avec: si (suite), à condition que + subjonctif

la cause: à cause de, vu que, étant donné que, sous prétexte que

les verbes exprimant la cause

la conséquence: si bien que, c'est pourquoi, par conséquent, tant/si...que
la concession: malgré + nom, bien que + subjonctif
l'opposition: par contre, malgré
la condition concessive: même si + indicatif, à supposer que + subjonctif
le temps: jusqu'à ce que, au moment où
la proposition participiale
la subordonnée de comparaison

Izbor leksike vezuje se za sljedeće teme u skladu sa nivoom i nastavnim materijalom:

Društvo

- Porodica, odnosi u porodici, školi i društvu
- Kultura ponašanja
- Posjete i druženja, dopisivanje, prijateljstvo, humor
- Osjećanja, problemi; snovi i želje
- Kulturno nasljeđe
- Politički angažman
- Mediji, nove tehnologije

Zdravlje

- Fizička kultura
- Zdravstveni sistem u Francuskoj
- Zdravi stilovi života

Obrazovanje

- Školovanje, obrazovne institucije
- Razred, časovi, nastava, ispiti
- Mobilnost
- Vrste i izbor zanimanja

Ekologija i životna sredina

- Zaštita životne sredine
- Klimatske promjene
- Održivi turizam

Slobodno vrijeme

- Autentični rasplust
- Putovanja, prevozna sredstva, smještaj, znamenitosti
- Zabava
- Praznici i proslave, znamenitosti
- Hobi
- Sport
- Internet
- Umjetnost (muzika, pozorište, bioskop, fotografija, film, književnost)

Usluge

- Izlasci
- Turizam
- Uslužni objekti za smještaj i ishranu
- Državne službe i institucije
- Formulari, zahtjevi, dokumenta

Šire društveno okruženje

- Države francuskog govornog područja
- Sopstvena kultura i kulture drugih naroda
- Običaji i tradicija

c) Broj časova realizacije (okvirno):

F. DIDAKTIČKE PREPORUKE ZA REALIZACIJU PREDMETA

Didaktičke preporuke treba da pomognu nastavniku prilikom izbora nastavnih metoda i tehnika u cilju efikasne realizacije obrazovno-vaspitnih ishoda i ishoda učenja. Napisane u formi sugestija nastavniku, usmjerene su na podsticanje kreativnosti i inicijative učenika. Metodika nastave Francuskog jezika treba da omogući skladno razvijanje kognitivne, psihomotorne, afektivne i komunikativne sposobnosti učenika. U cilju što bolje motivisanosti učenika za uspješno učenje francuskog jezika i aktiviranja njihovog kreativnog potencijala, neophodno je uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika, kao i između samih učenika.

Ističemo poseban značaj motivacije u početnoj fazi učenja, odabir aktivnosti sa elementima igre koje imaju za cilj doživljaj učenja francuskog jezika bez pritiska i straha od neznanja. U skladu sa postizanjem ovog cilja preporučuje se izbor uvodnih aktivnosti (*activités déclenchantes ou de démarrage*) koje podrazumijevaju istovremeno opuštanje i aktiviranje učenika, te neopterećeno uvođenje i prelaz iz svijeta spontanog učenja kroz igru u svjesno učenje jezika.

Tokom početne etape učenja francuskog jezika cilj kojem treba težiti je razvijanje spontanog i neopterećenog usvajanja komunikacijskih funkcija. U narednim fazama, postupno, učenici svjesno stiču komunikativne sposobnosti razvijanjem vještina *slušanja* (usmenog razumijevanja), *govora* (usmenog izražavanja), *čitanja* (razumijevanja pročitanog) i *pisanja* (pismenog izražavanja). Trebalо bi uвijek voditi računa o uravnoteženosti i između usmenih i pismenih aktivnosti. Pristup pisanoj formi izražavanja ima svoju pedagošku funkciju od samog početka učenja, prvo od najjednostavnijih oblika (pisanje teksta po slikovnom modelu, dopunjavanje riječi ili kraćih tekstova) do postizanja višeg nivoa pismenog izražavanja (povezivanje pisanja sa govorom).

Navodimo neke od najznačajnijih aktivnih i interaktivnih metoda nastave/učenja, kao i strategija i sredstava kojima nastavnik pomaže učenicima da uspješno dostignu predviđene ishode učenja na određenom nivou:

- tehnike usklađenosti glasa, ritma i pokreta u funkciji izgovora, izbor odgovarajućeg jezičkog registra;
- nastavne tehnike: brainstorming (remue-méninges), asocijacije, otvorena pitanja;
- variranje različitih aktivnosti u zavisnosti od interesovanja i mogućnosti učenika;
- favorizovanje interaktivnog ili grupnog rada tokom nastavnih aktivnosti;
- rad na zajedničkim projektima;
- implementiranje nastave elementima igre, ritma, dramatizacije;
- upotreba savremenih tehničkih i informatičkih sredstava;
- unošenje civilizacijskih i interkulturnih elemenata;
- detaljno analiziranje teškoća u procesu učenja, kao i mogućeg raskoraka između očekivanih i postignutih rezultata;
- prilagođavanje nastave posebnim interesovanjima i potrebama učenika;
- stalno ohrabrivanje i podsticanje učenika na samostalno učenje;
- podsticanje inicijative kod učenika, dinamičnosti i kreativnosti;
- upoznavanje učenika sa kriterijumom ocjenjivanja i dosljednost u tome;
- kontinuirana upućenost na ciljeve predmeta i ishode koje želimo postići.

Prilikom osmišljavanja nastavnih aktivnosti nije uвijek jednostavno stvoriti komunikativnu situaciju koja bi učenicima bila istovremeno zanimljiva i korisna. Da bi određena aktivnost imala komunikativnu vrijednost i funkciju u okviru razvijanja bilo koje jezičke vještine, potrebno je da bude detaljno pripremljena i treba da zadovolji sljedeće kriterijume:

- postojanje najmanje dva učesnika (izvođača aktivnosti) što je uslov za interaktivna prožimanja, stvaranje osjećaja bliskosti i uzajamne potpore, razmjenu informacija, mogućnost slobodnijeg izražavanja, kao i za sticanje sigurnosti i samopouzdanja;
- postojanje razloga za komunikaciju – prenošenje informacija koje mogu biti nove, interesantne, korisne za jednog od učesnika u komunikativnom procesu;
- motivacija – aktivnosti u učionici predstavljaju simulaciju autentične situacije pa je ovo uslov koji se najteže ostvaruje; preporučuje se uvođenje elemenata koji se direktno dotiču frankofone civilizacije, izbor tema koje odgovaraju interesovanjima i afinitetima učenika, kao i uvođenje indirektnih oblika motivacija;
- ostvarivanje rezultata, odnosno proizvoda komunikativnih aktivnosti (audio-snimak kao rezultat usmene komunikacije čijim preslušavanjem može da se poboljša izgovor, razvija vještina usmenog izražavanja, stiče sigurnost i samopouzdanje).

Slušanje (usmeno razumijevanje)

Učenici se u početku navikavaju na prepoznavanje, razumijevanje i razlikovanje francuskih glasova, glasovnih grupa, naročito onih koje ne postoje u maternjem jeziku, zatim riječi, ritmičkih grupa i kraćih rečenica. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet snimljenog dokumenta veoma je značajan. Za početno slušanje mogu se preporučiti pjesme, rime, brojalice, kratki dijalozi uz prisustvo transparentnih riječi, što stvara utisak lakoće i poznatog. Podrazumijeva se logički redoslijed cjeline slušanog materijala i veći broj ponavljanja. Progresivno se pristupa postepenom slušanju dužih tekstova i dijaloga, uz autentične zvukove za odgovarajuću situaciju (tzv. bruitage).

Prije slušanja nastavnik odgovarajućim aktivnostima priprema učenike za uspješno prihvatanje sadržaja. One usmjeravaju pažnju učenika, provjeravaju poznavanje teme, leksike i sl.

Aktivnosti prije slušanja:

- razgovor o temi;
- predstavljanje sadržaja pomoću ilustracija ili fotografija;
- isticanje ključnih riječi i izraza;
- provjeravanje poznavanja teme;
- postavljanje zadataka koje treba riješiti tokom slušanja.

Aktivnosti u toku slušanja

Zadaci koji se postave mogu zahtijevati odgovore: crtanjem, bojenjem, zaokruživanjem, upisivanjem brojeva, pitanja sa ponuđenim odgovorima (QCM), dopunjavanjem slika, upisivanjem riječi ili njenih dijelova, nabranjem osoba, predmeta i sl.

Aktivnosti poslije slušanja

Provjeravanje razumijevanja odslušanog sadržaja može se vršiti raznovrsnim, brižljivo pripremljenim aktivnostima.

Učenici mogu:

- odgovoriti neverbalno – reagovati gestom ili pantomimom predstavljajući događaje u tekstu;
- odgovoriti verbalno – riječima, odnosno rečenicom;
- povezivati tekst sa slikama;
- upisivati riječi koje nedostaju ili tražene podatke;
- odgovarati na pitanja sa odgovorima zatvorenog tipa, na primjer: vrai/faux;
- odgovarati na pitanja sa ponuđenim odgovorima (QCM);
- odgovarati na pitanja otvorenog tipa.

Govor (usmeno izražavanje)

Iako komunikativni pristup u nastavi obuhvata usklađen razvoj sve četiri vještine i integraciju njihove upotrebe, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju vještine govora koja učenicima omogućava uspješno komuniciranje u svakodnevnim situacijama. Pažljiva priprema, prikladnost teme o kojoj će se govoriti, izbor ličnih tema i onih koje učenike posebno interesuju, jasna i precizna uputstva, optimalan vremenski period za razmišljanje i pripremanje, kao i sticanje sigurnosti da bi se što bolje izrazili, prezentiranje potrebnih riječi ili izraza u toku pripremanja za aktivnost, neki su od uslova za uspješno razvijanje ove vještine.

U ovim aktivnostima trebalo bi da učestvuje što veći broj učenika. Preporučuju se pripremne aktivnosti u paru ili manjim grupama kod zahtjevnijih zadataka, kako bi se svi uključili i sa većim stepenom sigurnosti i opuštenosti slobodno izrazili svoje misli pred drugima. U cilju postizanja opuštenosti i prirodnosti koje smanjuju stepen inhibiranosti kod učenika, treba podsticati odgovarajuće neverbalno izražavanje kao dopunu verbalnom. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja učenika ne treba prekidati niti ispravljati, već mu nakon izlaganja, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje, na prikidan način ukazati na greške koje treba otkloniti.

Čitanje (pismeno razumijevanje)

Cilj razvijanja ove vještine je osposobljavanje učenika za samostalno čitanje poznatih i nepoznatih, djelimično autentičnih i autentičnih tekstova i razumijevanje njihove sadržine i namjene shvatanjem i utvrđivanjem osnovne ideje, ali i određenih pojedinačnih informacija, uočavanjem pojedinih detalja i implicitnog značenja. Prilikom izbora tekstova vodi se računa o uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama. U tom smislu preporučuju se: stripovi, prospekti, pisma, brošure, novinski članci, izbor poezije, kratke priče, odlomci iz romana. Kada je to moguće, trebalo bi voditi računa o korelaciji nastavnih sadržaja, kao i o prethodnom znanju učenika, budući da će mu takav izbor teksta predstavljati podsticaj i doprinjeti da aktivnost bude opuštenija.

Aktivnosti prije čitanja teksta imaju za cilj pobuđivanje interesovanja učenika:

- brainstorming (remue-méninges);
- asocijacije, hipoteze;
- zaključivanje na osnovu naslova i ilustracija;
- aktiviranje prethodnog znanja i iskustva učenika;
- prezentiranje ključnih riječi i izraza.

Aktivnosti u toku čitanja:

- unošenje određenih podataka u tabele;
- povezivanje teksta sa ilustracijom;
- podvlačenje određenih izraza;
- uspostavljanje redoslijeda pomiješanih slika, dijelova riječi ili rečenica i sl.

Aktivnosti kojima provjeravamo razumijevanje pročitanog teksta:

- popunjavanje praznina u tekstu ili tabeli;
- odgovori na pitanja zatvorenog tipa: vrai/faux, odgovori na pitanja sa ponuđenim rješenjima (QCM);
- odgovori na pitanja otvorenog tipa;
- davanje naslova određenim segmentima teksta;
- uspostavljanje hronološkog reda rečenica ili pasusa;
- transformacija teksta u formu dijaloga, intervjua.

Pisanje (pismeno izražavanje)

Cilj razvijanja vještine pisanja je osposobljavanje učenika da u pisanoj formi ostvare komunikaciju i svoje misli izraze na logičan, koherentan i razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumijeva: poštovanje zadate teme, logički slijed događaja koji se opisuju, poštovanje forme funkcionalnog teksta koji treba da se napiše, korišćenje odgovarajućih gramatičkih struktura i prilagođene leksike, kreativnost u pismenom izražavanju na stranom jeziku u skladu sa ishodima učenja.

Pisanje može biti kontrolisano i kreativno.

Kontrolisano pisanje podrazumijeva sljedeće aktivnosti: dovršavanje teksta, upoređivanje, pisanje prema modelu, popunjavanje slika, dijagrama, formulara – zavisno od uzrasta, pisanje tekstova po slikovnom modelu, pisanje tekstova po modelu kao način provjere pravilnosti pisanja, transformacija rečenica variranjem različitih struktura.

Kreativno ili slobodno pisanje odnosi se na sljedeće aktivnosti: pisanje pisama, mejlova, dijaloga, kratkih priča, oglasa.

Preporuke za usvajanje gramatičkih sadržaja

Aktivnosti vezane za realizaciju gramatičkih sadržaja zahtijevaju primjenu odgovarajućeg metodičkog pristupa koji bi omogućio efikasno razvijanje komunikativne funkcije, ostvarivanje pravilnog izražavanja, postizanje fluidnosti i tačnosti iskaza (usmenog ili pismenog).

U prvoj fazi učenja riječ je o prepoznavanju i razumijevanju osnovnih gramatičkih elemenata. Postupnost uvođenja gramatičkih sadržaja kroz komunikativne vježbe u što realnijoj situaciji imalo bi za cilj da učenik posmatranjem, uvježbavanjem, upotrebom, samostalno dođe do uspostavljanja i usvajanja gramatičkih zakonitosti.

Dodajmo da metodika nastave Francuskog jezika, osim kognitivnog ima i duboko humanistički aspekt. Ona omogućava i favorizuje autonomnost učenika, podstiče na samostalnost i kreativnost u procesu učenja, ukazuje na neophodnost permanentnog razvijanja jezičkih vještina, na značaj međusobnog razumijevanja, saradnje, uvažavanja, tolerancije, poštovanja različitosti, kulture dijaloga, interkulturnog prožimanja i uvažavanja, kao i na svestrano i široko usvajanje sposobnosti primjenljivih i u drugim predmetima. Ona doprinosi razvijanju smisla za opservaciju, za postavljanje pretpostavki, razvijanje kritičkog mišljenja, te tako značajno utiče na formiranje ličnosti učenika.

OBRAZOVNO-VASPITNI ISHODI NAKON ČETIRI GODINA UČENJA (izlazni nivo: B1+)

Na kraju IV razreda učenici će biti u mogućnosti da ovladaju sa sve četiri govorne vještine na francuskom jeziku (slušanje, govor, čitanje i pisanje) na nivou B1+.

Nakon četiri godine izučavanja Francuskog jezika, sa fondom od 315 časova, učenici treba da dostignu nivo B1+. Ishodi učenja za pomenuti nivo usklađeni su sa Zajedničkim evropskim okvirom za žive jezike (2000).

Izgovor i intonacija: Učenici izgovaraju i naglašavaju riječi, ritmički segmentiraju, intoniraju fraze i rečenice, dovoljno jasno i razumljivo.

Leksika: Učenici su usvojili potreban fond riječi i fraza za uspostavljanje osnovne komunikacije.

Gramatika: Učenici su u dovoljnoj mjeri usvojili gramatičke strukture potrebne za komunikaciju. Moguće su pojedine sistematske greške koje ne narušavaju komunikaciju.

Pravopis: Učenici pišu tekstove o poznatim temama iz privatnog i društvenog života.

Slušanje

Učenici razumiju:

- poznate riječi i fraze o svakodnevnim i poznatim temama sa kojima se susreću u porodici društvu, ukoliko se govori sporije i razgovjetno;
- autentičan tekst na poznatu ili manje poznatu temu iz privatnog ili društvenog života, u različitim jezičkim registrima;
- opšti smisao i bitne informacije u autentičnim tekstovima koje slušaju putem različitih medija.

Govor

Učenici:

- primjenjuju osnovna pravila izgovora francuskog jezika;
- vode jednostavan razgovor u okvirima komunikativnih funkcija i leksike obrađene tokom četvorogodišnjeg učenja;
- prepričavaju suštinu priče, novinskog članka, izlaganja, intervjeta.

Čitanje

Učenici razumiju:

- autentične tekstove koji sadrže poznati vokabular na poznate teme;
- najvažnije informacije u dužim autentičnim tekstovima;
- pojedine leksičke jedinice na osnovu konteksta;
- relevantne informacije u pismima, mejlovima, blogovima, u skladu sa ishodima učenja i u okviru predviđenih sadržaja/pojmova;
- podatke i izvode zaključke.

Pisanje

Učenici:

- pišu tekstove o poznatim temama iz privatnog i društvenog života, formalne i neformalne sadržine u kojima iznose argumente za i protiv nekog gledišta;
- pravilno strukturiraju tekst jasno povezujući ideje i koristeći odgovarajuća jezička sredstva.

Komunikativne funkcije

DRUŠTVENI KONTAKTI: Učenici poznaju fraze koje se koriste pri upoznavanju, predstavljanju, pozdravljanju, prilikom dolaska i odlaska, formalnom i neformalnom oslovljavanju, čestitanju.

TRAŽENJE I DAVANJE INFORMACIJA: Učenici razmjenjuju, provjeravaju i potvrđuju informacije, postavljaju pitanja i odgovaraju na njih; nabrajaju, daju definicije, opisuju (ljude, mjesta, predmete, procese), pripovijedaju.

IZRAŽAVANJE STAVOVA, EMOCIJA, MODALNOSTI: Učenici izražavaju stavove, mišljenja, uvjerenja: slaganje/neslaganje, uvjerenost, nesigurnost, sumnju, odobravanje/neodobravanje; izražavaju modalnost: stepen vjerovatnoće, mogućnost/nemogućnost, neophodnost, obavezu, sposobnost, dozvolu, želju, namjeru; izražavaju emocije: zadovoljstvo/nezadovoljstvo, sreću, tugu, strah, ohrabrenje, bol, zabrinutost, iznenađenje, zahvalnost, žaljenje, interesovanje, nezainteresovanost.

DOGOVARANJE I UBJEĐIVANJE: Učenici predlažu zajedničke aktivnosti, prihvataju/odbacuju prijedloge, daju uputstva, izražavaju molbu, sugestiju i prihvataju je ili odbijaju, traže i nude pomoć, odgovaraju na zahtjev, savjetuju, preporučuju, upozoravu, traže i daju dozvolu, zabranjuju, pozivaju, prihvataju/odbijaju poziv.

ORGANIZACIJA DISKURSA : Učenici započinju i mijenju temu, uzimaju riječ; izražavaju mišljenje, nabrajaju, navode primjere, prave poređenja, izražavaju uzrok i posljedicu, daju definicije, rezimiraju, traže mišljenje, izvode zaključke.

PREVAZILAŽENJE PROBLEMA U KOMUNIKACIJI : Učenici traže da se iskaz ponovi, traže objašnjenje, traže da se riječ speluje/napiše; znaju da speluju, razjašnjavaju eventualne nejasnoće u komunikaciji.

TEMATSKI OKVIR i POJMOVI/SADRŽAJI nakon četiri godine učenja za nivo B1+ CEFR

TEMATSKI OKVIR	
Društvo	<ul style="list-style-type: none"> – porodica, odnosi u porodici, školi i društvu – moj dom i okruženje, stanovanje, komšijski odnosi, kultura ponašanja – posjete i druženja, dopisivanje, prijateljstvo, humor – osjećanja, problemi – snovi i želje – kulturno nasljeđe – politički angažman – mediji, nove tehnologije
Zdravlje	<ul style="list-style-type: none"> – ishrana – fizička kultura, higijena, bolesti – zdravstveni sistem u Francuskoj – zdravi stilovi života
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> – školovanje, obrazovne institucije – razred, časovi, nastava, ispiti – strani jezici – mobilnost – vrste i izbor zanimanja
Ekologija i životna sredina	<ul style="list-style-type: none"> – nacionalni parkovi – zaštita životne sredine – klimatske promjene – održivi turizam
Slobodno vrijeme	<ul style="list-style-type: none"> – autentični raspust – praznici – putovanja, prevozna sredstva, smještaj, znamenitosti – zabava – praznici i proslave, znamenitosti – hobи – sport – internet – umjetnost (muzika, pozorište, bioskop, fotografija, film, književnost)
Usluge	<ul style="list-style-type: none"> – kupovina – vrste prodavnica – moda i odjevanje – izlasci – turizam – uslužni objekti za smještaj i ishranu – državne službe i institucije – formulari, zahtjevi, dokumenta

Šire društveno okruženje	<ul style="list-style-type: none"> – moj grad, moja zemlja – države u okruženju i njihovi jezici – države francuskog govornog područja – sopstvena kultura i kulture drugih naroda – običaji i tradicija
POJMOVI/SADRŽAJI	
Phonétique	<p>L'accent, le rythme et le sens, l'intonation de la phrase complexe Les voyelles orales et nasales, les semi-voyelles, les consonnes L'opposition entre les sons proches L'intonation et le sens Le rythme de la construction négative L'enchaînement et la liaison</p>
GRAMMAIRE	
Noms	<p>Les marques du féminin Le pluriel des mots composés La nominalisation Qualifier et modifier le nom par l'adjectif qualificatif; la proposition relative; la préposition+nom; la préposition+INF.</p>
Articles et déterminants	<p>Définis Indéfinis Contracté Partitifs Possessifs Démonstratifs</p>
Pronoms	<p>Le pronom possessif : le mien, la mienne, le tien, la tienne, le/la vôtre Le pronom relatif simple et composé: qui, que, dont, où, à qui, auquel... Le pronom démonstratif: celui, celui-ci, celle, celle-ci Le pronom démonstratif+relatif: celui que, celui qui, ... Le pronom indéfini Le pronom personnel complément et leur place Le pronom personnel + l'impératif Les pronoms: en, y</p>
Adjectifs	<p>Le féminin des adjectifs La place de l'adjectif qualificatif Les adjectifs de couleur invariables Le comparatif Le superlatif (relatif/absolu) Les adjectifs indéfinis Les adjectifs dont le sens change selon leur position par rapport au nom</p>
Adjectifs numéraux	<p>Les adjectifs numéraux cardinaux Les adjectifs numéraux ordinaux</p>
Verbes	<p>Les temps du récit: l'imparfait /le passé composé/le plus-que-parfait Le conditionnel présent et passé Le futur simple Le futur antérieur Le passif</p>

	<p>Les temps exprimant les différents moments de l'action : le futur proche (être sur le point de/aller + INF), le présent progressif, le passé récent</p> <p>Le participe présent</p> <p>Le participe passé</p> <p>Le gérondif</p> <p>Le subjonctif présent</p> <p>Le subjonctif passé (notion)</p> <p>L'impératif affirmatif et négatif des verbes pronominaux</p> <p>L'infinitif présent et passé</p> <p>Le passé simple (notions)</p>
Adverbes	<p>Les adverbes de quantité</p> <p>Les adverbes de manière</p> <p>Les adverbes de temps</p> <p>Les adverbes marquant la succession et la structure du récit</p> <p>Les adverbes de lieu</p> <p>Les adverbes de négation</p> <p>La comparaison des adverbes</p>
Prépositions	<p>Les prépositions et les locutions prépositionnelles</p> <p>Les prépositions et les indicateurs de temps</p> <p>Les locutions prépositionnelles + les pronoms relatifs composés</p> <p>Les prépositions et les adverbes de situation dans l'espace et de déplacement</p>
Conjonctions	<p>Les conjonctions suivies du subjonctif</p> <p>Les conjonctions de subordination</p>
Modalités et formes de la phrase simple et de la phrase complexe	
Modalité déclarative (forme affirmative et négative)	<p>La négation: ne... pas; ne... rien/plus/personne/jamais, plus personne,</p> <p>Double négation: ni... ni, jamais, personne, plus, rien, nulle part</p> <p>ne pas + infinitif</p> <p>sans + infinitif</p>
Modalité interrogative	<p>L'inversion du sujet composée après un mot interrogatif: quand, depuis quand, d'où, comment, pourquoi, combien,</p>
Modalité impérative	<p>L'impératif affirmatif et négatif</p> <p>L'impératif et les pronoms personnels COD</p>
Modalité exclamative	<p>Quel,-le + adjectif + nom ...(!) [...]</p>
Structures	<p>La formule restrictive: ne... que,</p> <p>Les constructions impersonnelles</p> <p>La mise en relief</p> <p>Les constructions avec l'infinitif</p> <p>L'emploi des articulateurs logiques pour:</p> <p>généraliser, situer dans le temps, comparer, juxtaposer, mettre en valeur, modaliser, éviter de nommer (ex: tournures impersonnelles, les indefinis, la transformation passive, [...])</p>
Phrase complexe/Propositions	<p>Le discours rapporté au présent</p> <p>Le discours rapporté au passé</p> <p>La concordance des temps</p> <p>Les structures pour exprimer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – l'hypothèse avec: si, en cas de, à condition de, sauf, ...)

	<ul style="list-style-type: none"> – la cause: parce que, puisque, à cause de, car, vu que, étant donné que, grâce à, sous prétexte que, tout comme, les verbes exprimant la cause) – la conséquence: donc, si bien que, c'est pourquoi, de manière à, par conséquent, tellement/tant/si..que – la concession: malgré+nom, même si+indicatif, bien que+subjonctif, pourtant, cependant, quand même, malgré tout – l'opposition: par contre, malgré, – la condition concessive: même si+indicatif, à supposer que+subjonctif, quand bien même +indicatif – le but: pour + infinitif, pour que + subjonctif, afin que + subjonctif, afin de+infinitif, de façon à, pour la fin que+subjonctif – le temps: quand, lorsque, depuis que, avant que, jusqu'à ce que, au moment où, pendant que, dès que, chaque fois que – la subordonnée de comparaison – les propositions complétives – la proposition participiale
--	---

G. PRILAGOĐAVANJE PROGRAMA DJECI SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA I NADARENIM UČENICIMA

a) Prilagođavanje programa djeci sa posebnim obrazovnim potrebama

Zakon o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, Član 12, definiše način prilagođavanja nastave i učenja učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama koji se školjuju po Programu uz obezbjeđivanje dodatnih uslova, pomagala i stručne pomoći u gimnazijskom obrazovanju.

U zavisnosti od smetnji i teškoća u razvoju, sposobnosti i potreba učenika, individualni program omogućava mijenjanje, prilagođavanje i individualizaciju metodike kojom se sadržaji realizuju.

Primjer: za učenika bez ostatka vida, škola treba da u saradnji s Resursnim centrom Podgorica obezbijedi udžbenike na Brajevom pismu, elektronske udžbenike, omogući siguran i bezbjedan prostor, bez barijera i sl.

Član 16 istog Zakona propisuje da je škola, odnosno resursni centar dužan da, po pravilu, u roku od 30 dana po upisu djeteta, doneće individualni razvojno-obrazovni program za dijete sa posebnim obrazovnim potrebama (IROP), u saradnji sa roditeljem i o tome obavijesti Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje i Ispitni centar.

Više informacija moguće je naći na sajtu:

<http://www.skolskiportal.edu.me/Pages/Inkluzivnoobrazovanje.aspx>

b) Prilagođavanje programa nadarenim učenicima

U skladu sa *Strategijom za razvoj i podršku darovitim učenicima*, a u cilju razvoja darovitih učenika kroz redovnu nastavu potrebno je unaprijediti i predvidjeti dodatne programske sadržaje i aktivnosti u cilju stvaranja neophodnih uslova za razvoj njihovog potencijala.

a. Sadržaji

Sadržaji treba da budu prilagođeni interesovanjima i afinitetima darovitih učenika uvođenjem novih i obrađivanjem postojećih sadržaja, na apstraktnijem i složenijem nivou.

Ti sadržaji podrazumijevaju, između ostalog, uspostavljanje kontakata sa pripadnicima frankofone zajednice u Crnoj Gori i van nje i uključivanje govornika drugih jezika u realizaciju projekata. Na taj način učenici se služe francuskim jezikom u školskoj sredini i van nje radi ličnog obogaćivanja i zadovoljstva.

Ovi sadržaji trebalo bi da omoguće darovitim učenicima da primijene već usvojena znanja, usavrše sve četiri vještine i da osnaže njihovo samopuzdanje, kreativnost, vještinu dijaloga, samoinicijativnost, građanski aktivizam, inovativnost.

b. Aktivnosti

Aktivnosti kojima se realizuju sadržaji namijenjeni darovitim učenicima, prepostavljaju višu kognitivnu obradu sadržaja, usmjerenu prema rješavanju problema, odnosno, kreativnom i kritičkom mišljenju. Aktivnosti mogu biti:

- rad na projektnim zadacima u vezi sa školskom i širom društvenom zajednicom;
- istraživanje u vezi sa odabranom temom koja može biti po sopstvenom izboru ili tema koja bi se zasnivala na ideji interdisciplinarnosti;
- pripreme ekspozaea u vezi sa projektima i temama;
- pripreme za takmičenja;
- regionalno i međunarodno umrežavanje;
- priprema za polaganje međunarodno priznatih ispita;
- priprema pozorišnih komada, priprema Dana frankofonije, učešće u francuskoj ljetnjoj školi; osnivanje francuskog kluba kojim bi rukovodili učenici i samostalno osmišljavali vannastavne sadržaje i aktivnosti u skladu sa svojim afinitetima i interesovanjima.

H. VREDNOVANJE OBRAZOVNO-VASPITNIH ISHODA

a) Elementi praćenja učenika u nastavi

Čitanje i slušanje

Provjeravanje i ocjenjivanje sposobnosti čitanja (razumijevanje pisanog teksta) i slušanja (usmeno razumijevanje) sprovodi se usmeno (odgovori na pitanja o tekstu, razgovor, kratki rezime, utvrđivanje redoslijeda paragrafa ili slika itd.) ili pismeno (odgovori na pitanja o tekstu, da/ne odgovori ili kraći odgovori, popunjavanje praznina, objašnjenje ključnih riječi opisno ili putem sinonima, i dr.).

Govor

Vještina govora (usmeno izražavanje) provjerava se i ocjenjuje kroz više elemenata:

- fluidnost/tečnost i jasnoća izražavanja;
- izgovor (naglasak, ritam, intonacija);
- koherentnost i povezanost izražavanja (logički slijed);

- poznavanje teme;
- prilagođenost jezičkog izraza situaciji (govorniku);
- bogatstvo i pravilna upotreba leksike;
- gramatička pravilnost;
- pravilnost rečenične strukture itd.

Pisanje

Provjeravanje i ocjenjivanje pisanja (pismeno izražavanje) bazira se na ispunjenju odgovarajućih zahtjeva:

- forma (poruka, kraće pismo, formalno pismo, esej, rezime itd.);
- stilske karakteristike (prilagođenost jezičkog izraza temi, preglednost i jasnoća izražavanja, red riječi, jezički registar, koherentnost i povezanost misli i ideja itd.);
- bogastvo leksike;
- jezički i gramatički sadržaji (gramatička pravilnost u upotrebi vremena, rod i broj imenica, upotreba člana, zamjenice, mjesto pridjeva i dr.).

b) Kriterijumi praćenja i ocjenjivanja

Kriterijumi ocjenjivanja znanja

Predloženi kriterijumi za ocjenjivanje oslanjaju se na ishode učenja i imaju za cilj da olakšaju nastavnicima proces evaluacije onoga što će učenik biti u stanju da uradi na određenom nivou ocjene. Kriterijumi su ujedno i smjernice za izradu testova i za osmišljavanje aktivnosti kojima se provjeravaju i ocjenjuju znanja, vještine i zalaganja učenika. Prilikom definisanja kriterijuma, oslanjali smo se na kognitivne nivoe Blumove taksonomije i prilagodili ih nastavi stranog jezika.

Prilikom ocjenjivanja nastavnici treba da imaju u vidu ishode učenja za određeni razred.

I RAZRED

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 1 – SLUŠANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik prepoznaje temu, kontekst i glavnu misao u kraćem slušanom tekstu poznate tematike na standardnom jeziku ukoliko se govori polako i razgovjetno, uz često ponavljanje.	Učenik prepoznaje temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze u kraćem slušanom tekstu poznate tematike na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno, uz povremeno ponavljanje.	Učenik prepoznaje temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaže logičke veze i stavove u kraćem slušanom tekstu poznate tematike na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno, uz povremeno ponavljanje.	Učenik prepoznaje temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima u kraćem slušanom tekstu poznate tematike na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno.

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 2 – GOVOR

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik koristi vrlo kratke i jednostavne rečenice u komunikaciji služeći se pritom ograničenim brojem riječi u okviru poznate teme. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>Učenik učestvuje u jednostavnoj komunikaciji, opisuje na jednostavan način u okviru poznatih tema, govori o svakodnevnim radnjama i događajima koristeći se ograničenim brojem riječi. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>Učenik učestvuje u jednostavnoj komunikaciji, opisuje na jednostavan način u okviru poznatih tema, govori o svakodnevnim radnjama i događajima, prilično korektno služeći se usvojenom leksikom. Učenik realizuje projektne zadatke samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.</p>	<p>Učenik uspostavlja i vodi dijalog u okviru poznate teme, opisuje, govori o svakodnevnim radnjama i događajima služeći se usvojenom leksikom i gramatičkim strukturama. Učenik realizuje projektne zadatke samostalno ili u grupi kojom rukovodi.</p>

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 3 – ČITANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik prepoznaže temu, kontekst i glavnu misao u kraćim tekstovima poznate tematike.</p>	<p>Učenik prepoznaže temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze u kraćim tekstovima.</p>	<p>Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaje logičke veze i stavove u kraćim tekstovima poznate tematike.</p>	<p>Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima u kraćim tekstovima poznate tematike.</p>

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 4 – PISANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik piše vrlo kratke i jednostavne tekstove u okviru obrađenih tema, služeći se pritom ograničenim brojem riječi uz brojne greške. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>Učenik piše kraće tekstove na poznate teme, vodi neformalnu prepisku, uz greške koje ne ometaju razumijevanje služeći se ograničenim brojem osnovnih. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>Učenik piše kraće tekstove na poznate teme, vodi neformalnu prepisku, sa manjim greškama koje ne ometaju razumijevanje služeći se usvojenom leksikom. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.</p>	<p>Učenik piše kraće tekstove na poznate teme koristeći usvojene gramatičke strukture uz manje nepreziznosti služeći se pritom usvojenom leksikom. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi.</p>

II RAZRED

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 1 – SLUŠANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik prepoznaže temu, kontekst i glavnu misao , u slušanom tekstu srednje dužine sa poznatom tematikom, na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno, uz često ponavljanje .	Učenik prepoznaže temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze , u slušanom tekstu srednje dužine sa poznatom tematikom, na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno, uz povremeno ponavljanje .	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaže logičke veze i stavove, u slušanom tekstu srednje dužine sa poznatom tematikom, na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno, uz povremeno ponavljanje .	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima, u slušanom tekstu srednje dužine sa poznatom tematikom, na standardnom francuskom jeziku, ukoliko se govori polako i razgovjetno.

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 2 – GOVOR

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik učestvuje u jednostavnoj komunikaciji u govornim situacijama iz svakodnevnog života služeći se pritom ograničenim brojem riječi u okviru poznate teme . Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik učestvuje u svakodnevnoj komunikaciji, opisuje na jednostavan način u okviru poznatih tema, govori o radnjama i događajima koristeći se ograničenim brojem riječi . Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik učestvuje u komunikaciji u govornim situacijama iz svakodnevnog života služeći se usvojenom leksikom i gramatičkim strukturama . Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi .	Učenik uspstavlja i vodi dijalog u okviru poznate teme, opisuje, govori o svakodnevnim radnjama i događajima , služeći se usvojenom leksikom i gramatičkim strukturama . Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi .

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 3 – ČITANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik prepoznaže temu, kontekst i glavnu misao u tekstovima srednje dužine i poznate tematike.	Učenik prepoznaže temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze u tekstovima srednje dužine i poznate tematike.	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaže logičke veze i stavove u tekstovima srednje dužine i poznate tematike.	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima u tekstovima srednje dužine i poznate tematike .

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 4 – PISANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik piše kraće i jednostavne tekstove u okviru obrađenih tema služeći se pritom ograničenim brojem riječi, uz brojne greške.</p> <p>Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>Učenik piše tekstove srednje dužine na poznate teme, vodi neformalnu prepisku, uz greške koje ne ometaju razumijevanje služeći se ograničenim brojem osnovnih riječi.</p> <p>Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>Učenik piše tekstove srednje dužine na poznate teme, vodi neformalnu prepisku, sa manjim greškama koje ne ometaju razumijevanje služeći se usvojenom leksikom.</p> <p>Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.</p>	<p>Učenik piše tekstove srednje dužine koristeći usvojene gramatičke strukture uz manje nepreciznosti služeći se pritom usvojenom leksikom.</p> <p>Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi.</p>

III RAZRED

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 1 – SLUŠANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik prepozna je temu, kontekst i glavnu misao, u autentičnom slušanom tekstu poznate tematike, na standardnom francuskom jeziku uz često ponavljanje.</p>	<p>Učenik prepozna je temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze, u autentičnom slušanom tekstu poznate tematike, na standardnom francuskom jeziku uz povremeno ponavljanje.</p>	<p>Učenik prepozna je temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspozna je logičke veze i stavove, u autentičnom slušanom tekstu poznate tematike, na standardnom francuskom jeziku uz povremeno ponavljanje.</p>	<p>Učenik prepozna je temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima, u autentičnom slušanom tekstu poznate tematike, na standardnom francuskom jeziku.</p>

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 2 – GOVOR

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<p>Učenik učestvuje u jednostavnoj komunikaciji u govornim situacijama iz svakodnevnog života služeći se pritom ograničenim brojem riječi u okviru poznate teme.</p>	<p>Učenik učestvuje u složenijoj komunikaciji u vezi sa poznatim temama, opisuje i govori o radnjama i događajima koristeći se ograničenim brojem riječi.</p>	<p>Učenik učestvuje u složenijoj komunikaci u govornim situacijama iz svakodnevnog života služeći se usvojenom leksikom i gramatičkim strukturama.</p> <p>Učenik realizuje projektne zadatke,</p>	<p>Učenik uspostavlja i vodi složeniju komunikaciju u okviru poznate teme, opisuje, govori o radnjama i događajima služeći se proširenim vokabularom i složenijim</p>

Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.	gramatičkim strukturama. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi.
---	---	---	--

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 3 – ČITANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik prepoznaže temu, kontekst i glavnu misao u autentičnim pisanim tekstovima srednje dužine.	Učenik prepoznaže temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze u autentičnim pisanim tekstovima srednje dužine.	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaže logičke veze i stavove u autentičnim pisanim tekstovima srednje dužine.	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima u autentičnim pisanim tekstovima srednje dužine.

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 4 – PISANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik piše kraće i jednostavne tekstove formalne i neformalne sadržine u okviru obrađenih tema služeći se pritom ograničenim brojem riječi, uz brojne greške. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik piše formalne i neformalne tekstove srednje dužine na poznate teme, uz greške koje ne ometaju razumijevanje služeći se ograničenim brojem osnovnih riječi. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik piše formalne i neformalne tekstove srednje dužine na poznate teme, sa manjim greškama koje ne ometaju razumijevanje služeći se usvojenom leksikom. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.	Učenik piše formalne i neformalne tekstove srednje dužine koristeći usvojene gramatičke strukture uz manje nepreciznosti služeći se pritom bogatijim fondom riječi. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi.

IV RAZRED

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 1 – SLUŠANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik prepoznaže temu, kontekst i glavnu misao u dužem autentičnom slušanom tekstu, u različitim jezičkim registrima, o	Učenik prepoznaže temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze, u dužem autentičnom	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaže logičke veze i	Učenik prepoznaže temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u

poznatim i manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, uz često ponavljanje.	slušanom tekstu, u različitim jezičkim registrima, o poznatim i manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, uz često ponavljanje.	stavove , u dužem autentičnom slušanom tekstu, u različitim jezičkim registrima, o poznatim i manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, uz povremeno ponavljanje.	tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima , u dužem autentičnom slušanom tekstu, u različitim jezičkim registrima, o poznatim i manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, uz povremeno ponavljanje.
---	--	---	---

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 2 – GOVOR

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik učestvuje u jednostavnoj komunikaciji u govornim situacijama iz svakodnevnog života služeći se pritom ograničenim brojem riječi u okviru poznate teme. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik učestvuje u složenijoj komunikaciji u vezi sa poznatim temama iz privatnog i društvenog života koristeći se ograničenim brojem riječi. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.	Učenik učestvuje u komunikaciji u vezi sa poznatim i manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života koristeći složenije gramatičke strukture i bogatiji vokabular. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.	Učenik uspostavlja i vodi jasan i povezan razgovor u okviru poznate i manje poznate teme iz privatnog i društvenog života koristeći složenije gramatičke strukture i bogatiji vokabular. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi.

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 3 – ČITANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik prepozna je temu, kontekst i glavnu misao, u dužim autentičnim pisanim tekstovima.	Učenik prepozna je temu, kontekst, glavnu misao, detalje, utvrđuje uzročno-posledične veze, u dužim autentičnim pisanim tekstovima.	Učenik prepozna je temu, kontekst, izdvaja glavnu misao, opšte informacije i detalje, raspoznaje logičke veze i stavove, u dužim autentičnim pisanim tekstovima.	Učenik prepozna je temu, kontekst, izdvaja opšte informacije i detalje, izvodi zaključke o logičkim vezama u tekstu, o stavovima i relacijama među sagovornicima, u dužim autentičnim pisanim tekstovima.

Nivo usvojenosti obrazovno-vaspitnog ishoda 4 – PISANJE

ZADOVOLJAVA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik piše kraće tekstove u kojima iznosi jednostavne argumente u okviru obrađenih tema	Učenik piše formalne tekstove srednje dužine u kojima iznosi argumente, u okviru poznatih i manje poznatih tema iz	Učenik piše argumentovane tekstove u okviru poznatih i manje poznatih tema iz	Učenik piše uz manje nepreciznosti argumentovane tekstove u okviru poznatih i manje

<p>služeći se pritom ograničenim brojem riječi, uz brojne greške. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>poznatih tema iz privatnog i društvenog života, uz greške koje ne ometaju razumijevanje. Učenik učestvuje u realizaciji projektnih zadataka.</p>	<p>privatnog i društvenog života, sa manjim greškama koje ne ometaju razumijevanje služeći se bogatijom leksikom i odgovorajućim gramatičkim strukturama. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom može da rukovodi.</p>	<p>poznatih tema iz privatnog i društvenog života, koristeći odgovarajuće gramatičke i jezičke strukture. Učenik realizuje projektne zadatke, samostalno ili u grupi kojom rukovodi.</p>
---	--	---	--

c) Obaveze učenika

Od učenika se očekuje da obavljaju svoje zadatke u okviru aktivnosti na času, u vidu samostalnog rada, rada u grupi, rada na projektu. Učenici treba redovno da prate nastavu, učestvuju u aktivnostima na času doprinoseći na taj način realizaciji predmetnih ciljeva i ishoda. Učenici treba da uvažavaju svoje profesore, drugarice i drugove i da se afirmativno odnose prema njihovom radu. Od učenika se očekuje da redovno rade domaće zadatke, da samostalno utvđuju pređeno gradivo kao i da realizuju druge oblike istraživanja i rada na projektima. Učenici treba redovno da prisustvuju najavljenim provjerama znanja. Za vrijeme pismenih provjera znanja, učenici treba samostalno da rade.

d) Oblici praćenja i provjeravanja

Ocenjivanje

Ocenjivanje je brojčano, u skladu s *Pravilnikom o načinu i postupku ocjenjivanja učenika u gimnaziji*, prema predviđenim obrazovno-vaspitnim ishodima učenja i u skladu sa deskriptorima za određeni nivo. Konačnu ocjenu ne treba izvoditi na osnovu proste aritmetičke sredine ocjena na kraju svakog klasifikacionog perioda ili na osnovu ocjena završnih pismenih zadataka. Svaka konačna ocjena treba istovremeno da odražava stvarni i mjerljivi napredak koji su učenici postigli tokom školovanja, utisak predmetnog nastavnika o napredovanju i realnu i objektivnu procjenu samog učenika o sopstvenom znanju. Načini provjeravanja znanja moraju biti poznati učenicima shodno vrsti aktivnosti koje se primjenjuju na redovnim časovima.

Pismeni zadaci

Pismeni zadaci predstavljaju konačnu provjeru znanja i neku vrstu sumarne provjere postignuća učenika u proteklom periodu. Koncipiranje i sadržaj pismenih zadataka treba osmisliti tako da predstavljaju objektivan presjek najvažnijih vještina koje su se sa učenicima uvježbavale i radile tokom godine, sa jasnim upućivanjem na ishode postignuća za određeni nivo. Ocjena na pismenom zadatku ne treba da bude i presudno mjerilo prilikom zaključivanja završne ocjene, već jedan od ključnih faktora za njeno konačno formiranje.

Učenici rade po dva pisma zadatka godišnje: prvi u toku drugog klasifikacionog perioda, a drugi tokom četvrtog klasifikacionog perioda.

Pismeni zadaci se rade dva školska časa (kao blok časovi ili dva uzastopna časa), i njima se provjeravaju sljedeće vještine: slušanje, razumijevanje pisanog teksta, pisanje, upotreba jezika (gramatika i leksika).

I. USLOVI ZA REALIZACIJU PREDMETA

a) Resursi za realizaciju predmetnog programa

Materijalni uslovi

Za kvalitetno izvođenje nastave Francuskog jezika neophodno je obezbijediti dobro opremljene učionice, formirati elementarni bibliotečki fond (knjige, rječnici, gramatike, metode, stripovi, posteri, geografske karte, časopisi, audio i video materijali) i imati računare i internet konekciju.

Standardi i normativi

Nastava Francuskog jezika trebalo bi da se izvodi u posebnoj učionici, sa mogućnošću dobrog zatamnjivanja i odgovarajućim učeničkim namještajem. Preporučljivo je da uz učionicu postoji i kabinet za nastavnika, za odlaganje opreme i učila, pripremu za čas ili obavljanje konsultacija. Nastavnik bi trebalo da ima na raspolaganju CD plejer, televizor, računar (sa stalnim priključkom na internet).

Uprava škole, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nevladinim sektorom, Francuskim institutom u Podgorici, lokalnom upravom itd. treba permanentno da radi na stvaranju pomenutih uslova.

b) Profil i stručna sprema nastavnika

Francuski jezik u opštim gimnazijama mogu predavati nastavnici koji su završili studije francuskog jezika i književnosti na filološkim ili filozofskim fakultetima u zemlji ili ukoliko posjeduju komplementarne diplome inostranih univerziteta koje su prethodno nostrifikovane od strane nadležnih službi, u skladu sa odredbama Zakona o stručnom obrazovanju.

Literatura za nastavnike

Pored udžbenika preporučenih i odobrenih od strane Ministarstva, nastavnici su slobodni da u nastavi koriste i druge metode i priručnike za ostvarivanje ciljeva predviđenih Programom. Učenicima tokom izučavanja Francuskog jezika treba da budu na raspolaganju različiti izvori znanja uključujući digitalne, interaktivne i multimedijalne sadržaje.

LITERATURA

1. Bogaards, P.: *Aptitude et affectivité dans l'apprentissage des langues étrangères*, coll. LAL, Hatier/Didier, Paris, 1991.
2. Bogojević, D., urednik: *Katalozi znanja – predmetni programi, Francuski jezik, I strani jezik I, II, III i IV razred srednje stručne škole, Francuski jezik, II strani jezik I, II, III i IV razred srednje stručne škole, Francuski jezik, izborni predmet III i IV razred srednje stručne škole*, Zavod za Školstvo, Podgorica, 2008.

3. *Cadre européen commun de référence pour les langues vivantes (CECRL)*, Conseil de l'Europe, Didier édition, 2005.
4. Charliac, L. et A.-C. Motron: *Phonétique progressive*, CLE International, 1998.
5. Ellis, R. *Second Language Acquisition*, Oxford University Press, 1997.
6. *Foreign Languages Curriculum Framework*, Massachusetts, 1999.
[URL:http://www.doe.mass.edu/frameworks/foreign/1999/](http://www.doe.mass.edu/frameworks/foreign/1999/)
7. Galisson, R.: *De la linguistique appliquée à la didactique des langues-cultures*, Didier, Paris, 1990.
8. Hymes, Dell H.: *Vers la compétence de communication*, coll. LAL, trad. de F. Mugler, Hatier/Didier, Paris, 1991.
9. Jovanović, S. et al.: *Savremeni francusko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom*, Prosveta, Beograd, 1991.
10. Jovanović, S. et al.: *Savremeni srpskohrvatsko-francuski rečnik*, Prosveta, Beograd, 1991.
11. Le Nouveau Petit Robert, *Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*, 1995.
12. Little, D., Perclová, R.: *Portfolio européen des langues: Guide à l'usage des Enseignants et Formateurs d'Enseignement*, Conseil de l'Europe, Division des Langues Vivantes, Strasbourg, 2001.
13. *Nouvelle édition du Petit Robert de Paul ROBERT*, texte remanié et amplifié sous la direction de Josette REY-DEBOVE et Alain REY, Paris, Dictionnaires le Robert.
14. Pordanx, M.: *Les activités d'apprentissage en classe de langue*, Hachette, Paris, 1998. ISBN: 2.01.15.5098.
15. Polovina, P.: *Metodika nastave francuskog jezika*, Naučna knjiga, Beograd, 1994.
16. Puren, Ch.: *La didactique des langues étrangères à la croisée des méthodes, Essais sur l'éclectisme*, Didier, Paris, 2001.
17. Putanec, V.: *Francusko-hrvatski ili srpski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 1982.
18. Riegel, M., Pellat, J.C., Rioul, R.: *Grammaire méthodique du français*, Quadrige/PUF, Paris, 1994.
19. Šotra, T.: *Didaktika francuskog kao stranog jezika*, Filološki fakultet, Beograd, 2010.
20. Šotra, T.: *Interkulturni pristup: izazov u nastavi stranih jezika*, Zbornik radova, Savremene tendencije u nastavi stranih jezika, UCG, Nikšić, 2001. (str. 111-125)
21. Tagliante, C.: *La classe de langue*, Nouvelle édition, CLE International, Paris, 2006.
22. Tagliante, C.: *L'évaluation et le cadre européen commun – techniques et pratiques de classe*, Nouvelle édition, CLE International, Paris, 2005.
23. Točanac-Milivojev, D.: *Metode u nastavi i učenju stranog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1997.
24. Weiss, F.: *Jeux et activités communicatives dans la classe de langue*, Hachette, Paris, 1983.
25. Wioland, F. *La vie sociale des sons du français*, L'Harmattan, 2005.

Predmetni program **FRANCUSKI JEZIK drugi strani jezik za I., II., III i IV razred opšte gimnazije** izradila je Komisija u sastavu:

Dr Sonja Špadijer, predsjednica
 Dušica Šćekić, članica
 Dragana Tasić, članica

U izradi Predmetnog programa korišćen je Predmetni program zasnovan na ciljevima, *Predmetni program Francuski jezik za osnovnu školu i Francuski jezik za srednju stručnu školu* (2017). Pored naših, u izradi Predmetnog programa konsultovani su i predmetni programi iz država u regionu: Republika Slovenija, Republika Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Republika Srbija.

Nacionalni savjet za obrazovanje na sjednici održanoj 24. jula 2020. godine, utvrdio je **Predmetni program FRANCUSKI JEZIK drugi strani jezik za I, II, III i IV razred opšte gimnazije.**